

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української мови та лінгводидактики

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

УКРАЇНСЬКА МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

підготовки	здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня
галузі знань	01 Освіта / Педагогіка
спеціальності	014 Середня освіта
предметної спеціальності	014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література)
спеціалізації	014.022 Німецька мова та зарубіжна література
освітньо-професійної програми	Середня освіта. Німецька та англійська мови. Зарубіжна література

Силабус нормативного освітнього компонента **«Українська мова (за професійним спрямуванням)»** підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань *01 Освіта / Педагогіка*, спеціальності *014 Середня освіта*, предметної спеціальності *014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література)*, спеціалізації *014.022 Німецька мова та зарубіжна література*, за освітньо-професійною програмою **СЕРЕДНЯ ОСВІТА. НІМЕЦЬКА ТА АНГЛІЙСЬКА МОВИ. ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА**

Розробник: **Грицевич Юрій Васильович**, кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови та лінгводидактики

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми:

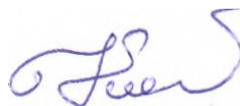

доц. Оксана ЗУБАЧ

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри української мови та лінгводидактики.

Протокол № 2 від 13 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри:

проф. Наталія КОСТУСЯК

I. Загальна інформація про освітній компонент

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література) 014.022 Німецька мова та зарубіжна література Середня освіта. Німецька та англійська мови. Зарубіжна література Бакалавр	Нормативний
Загальна кількість годин / кредитів – 90 / 3		Рік підготовки – 1-й
		Семестр – 2-й
ІНДЗ:		Лекції – 0 год
		Практичні заняття – 42 год
		Самостійна робота – 42 год
		Консультації – 6 год
	Форма контролю – екзамен	
Мова навчання:		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Грицевич Юрій Васильович
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	
Посада	доцент кафедри української мови та лінгводидактики
Контактна інформація	grytsevych.yurii@vnu.edu.ua +380 98 976 51 30
Розклад занять	https://bit.ly/3MNU1kQ
Консультації	Згідно з розкладом, затвердженим на кафедрі. Усі запитання та звернення можна надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі.

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу. Силабус нормативного освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)» укладено з урахуванням специфіки освітньо-професійної програми «Середня освіта. Німецька та англійська мови. Зарубіжна література» підготовки бакалаврів галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 014 «Середня освіта». Сучасний освітній процес визначають як компетентнісний, тобто такий, що зорієнтований не лише на засвоєння визначеного обсягу матеріалу, а й на пізнання життєвих ситуацій, у яких ці знання знадобляться при виконанні різних соціальних ролей. Вільне володіння державною мовою, вміння спілкуватися, ініціювати, підтримувати на належному нормативному рівні, правильно завершувати розмову є тими характеристиками людини як мовної особистості, які здебільшого визначають її досягнення практично в усіх сферах. Для формування вищезазначеної компетентності найбільший потенціал мають, звісно ж, заняття з української мови за професійним спрямуванням.

Предмет вивчення освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)» – професійне мовлення відповідно до фаху як інтеграція наукового, офіційно-ділового та розмовного стилів сучасної української літературної мови.

2. Пререквізити. Інформаційною та теоретичною базою освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є знання, отримані під час вивчення української мови в ЗЗСО, а також під час вивчення ОК «Україна і Європейський Союз: політика, культура, мова, історія», «Логічні засади комунікації», «Вступ до мовознавства».

Постреквізити. Знання та навички з курсу можуть бути використані при написанні курсової роботи, презентації й оформленні результатів наукових досліджень (тез, фахових публікацій) державною мовою, при публічному виступі на семінарах чи конференціях.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)» – підвищення фахового рівня загальномовної підготовки здобувачів, їхньої професійно орієнтованої комунікативної компетентності, формування високої мовної культури, що в підсумку забезпечить професійну комунікацію на належному нормативному рівні.

Вивчення освітнього компонента спрямоване на виконання таких завдань:

- зміцнювати повагу до державної мови; сформувати чітке і правильне розуміння статусу й ролі української мови як державної у професійній діяльності;
- виробити вміння користуватися словниками, довідниками, чинним українським правописом для влучного й точного оформлення думок із метою успішного розв'язання професійних проблем, завдань;
- дати ґрунтовні й системні теоретичні і практичні знання про фахове спілкування, його етапи і роль у професійній діяльності;
- виховувати потребу вдосконалювати власне монологічне та діалогічне мовлення; готуватися до публічного виступу;
- здійснювати коригування різножанрових фахових текстів згідно з нормами української мови
- розвинути вміння застосовувати українську термінологію відповідно до обраного фаху.
- сформувати вміння укладати й опрацьовувати службові й нормативні документи, які регулюють професійну сферу діяльності;

- забезпечити практичне оволодіння нормами розмовного, офіційно-ділового, наукового стилів як неодмінних атрибутів професійної комунікації;
- розвивати нестандартне мислення здобувачів освіти.

З метою успішної реалізації завдань курсу та досягнення програмних результатів навчання, передбачених ОК, застосовуються такі **методи навчання**: словесні (навчальна дискусія, бесіда, евристичні питання); репродуктивний, метод контролю та самоконтролю, міждисциплінарного підходу, пояснювально-ілюстративний.

4. Результати навчання (компетентності).

У результаті вивчення освітнього компонента здобувачі оволодіють такими **компетентностями**:

Інтегральна компетентність (ІК) – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з філології та наук про освіту, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

а) загальні:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

б) спеціальні (фахові):

ФК 1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК 2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

Програмні результати навчання:

ПРН2. Демонструє вміння навчати здобувачів освіти державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

ПРН7. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

ПРН8. Генерує обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

ПРН 18. Уміє здійснювати міжкультурну комунікацію і долати міжкультурні бар’єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються, а також знання світоглядних засад, ментальних особливостей та онтологічних характеристик української культури.

ПРН 23. Уміє критично опрацьовувати джерела і здійснювати самостійний науковий пошук, у тому числі і з використанням емпіричних методів.

Soft skills:

- ✓ критичне мислення;
- ✓ логічна аргументація;
- ✓ уміння бачити проблему і способи її вирішення;
- ✓ самоорганізація.

IV. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контролю / Бали
	Усього	Лекції	Практ. зняття	Консультації	Самост. робота	
1	2	3	4	5	6	7
СЕМЕСТР 2						
Змістовий модуль 1.						
Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування						
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Предмет і завдання курсу, його наукові основи. Поняття національна та літературна мови. Найістотніші ознаки літературної мови. Мова професійного спілкування як функційний різновид української літературної мови. Професійна мовнокомунікативна компетенція. Мовні норми. Мовне законодавство та сучасна мовна політика в Україні.	4	-	2	-	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 2
Тема 2. Основи культури української мови Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора. Комунікативні ознаки культури мови. Комунікативна професіограма фахівця. Словники у професійному мовленні. Типи словників. Роль словників у підвищенні мовленнєвої культури. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандартні етикетні ситуації. Парадигма мовних формул.	8	-	4	-	4	ЗВ, ДС, Т, ВК / 4
Тема 3. Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Функційні стилі, підстилі та жанри української мови і сфери їх застосування. Основні ознаки функційних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів. Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності.	10	-	4	2	4	ЗВ, ДС, Т, ВК / 4
Разом за змістовим модулем 1	22	-	10	2	10	10

Змістовий модуль 2. Усна професійна комунікація						
Тема 4. Спілкування як інструмент професійної діяльності. Спілкування і комунікація. Функції спілкування. Види, типи і форми професійного спілкування. Основні закони спілкування. Стратегії спілкування. Мова, мовлення і спілкування. Невербальні компоненти спілкування. Гендерні аспекти спілкування. Поняття ділового спілкування.	4	-	2	-	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 2
Тема 5. Риторика і мистецтво презентації. Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Мистецтво аргументації. Техніка і тактика аргументування. Мовні засоби переконування. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Види публічного мовлення. Презентація та її типи. Мовленнєві, стилістичні, і комунікативні принципи презентації. Культура сприймання публічного виступу.	10	-	6	2	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 4
Тема 6. Культура усного фахового спілкування. Особливості усного спілкування. Способи впливу на людей під час безпосереднього спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Функції та види бесід. Стратегії поведінки під час ділової бесіди. Співбесіда з роботодавцем. Етикет телефонної розмови.	6	-	2	-	4	ЗВ, ДС, Т, ВК / 2
Тема 7. Форми колективного обговорення професійних проблем. Наради, збори, перемовини, дискусії як форми колективного обговорення. Мистецтво перемовин. Збори як форма прийняття колективного рішення. Нарада. Дискусія. “Мозковий штурм” як евристична форма, що активізує креативний потенціал	4	-	2	-	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 2

співрозмовників під час колективного обговорення проблеми. Технології проведення “мозкового штурму”						
Разом за змістовим модулем 2	24	-	12	2	10	10
Змістовий модуль 3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації						
Тема 8. Документ – основний вид ділового мовлення. Класифікація документів. Національний стандарт України. Реквізити документів. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів. Оформлювання сторінки. Вимоги до тексту документа.	4	-	2	-	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 4
Тема 9. Документація з кадрово-контрактних питань Резюме. Характеристика. Рекомендаційний лист. Заява. Види заяв. Автобіографія. Особовий листок з обліку кадрів. Наказ щодо особового складу. Трудова книжка. Трудовий договір. Контракт. Трудова угода.	6	-	2	-	4	ЗВ, ДС, Т, ВК / 2
Тема 10. Довідково-інформаційні документи. Етикет службового листування Етикет службового листування. Пресреліз. Повідомлення про захід. Звіт. Службова записка. Рапорт. Довідка. Протокол, витяг із протоколу. Класифікація листів. Реквізити листа та їх оформлювання. Різні типи листів.	4		2	-	2	ЗВ, ДС, Т, ВК / 4
Разом за змістовим модулем 3	14	-	6	-	8	10
Змістовий модуль 4. Наукова комунікація як складова фахової діяльності						
Тема 11. Українська термінологія у професійному спілкуванні Історія і сучасні проблеми української термінології. Теоретичні засади термінознавства та лексикографії. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова і вузькоспеціальна термінологія. Термінологія обраного фаху. Способи творення термінів	6	-	2	-	4	ЗВ, ДС, Т, ВК / 2

відповідного фаху. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. Українські електронні термінологічні словники.						
Тема 12. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Мовні засоби наукового стилю. Оформлювання результатів наукової діяльності. План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці. Анотування і реферування наукових текстів. Основні правила бібліографічного джерел. Реферат як жанр академічного письма. Складові реферату. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті. Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової, бакалаврської робіт. Рецензія, Відгук як критичне осмислення наукової праці. Науковий етикет.	12	-	6	-	6	ЗВ, ДС, Т, ВК / 4
Тема 13. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів Суть і види перекладу. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклад. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською. Вибір синоніма під час перекладу. Переклад термінів. Лінгвістичні та логічні засади редагування наукового тексту відповідно до фаху. Помилки у змісті й будові висловлювань та шляхи їх усунення.	12		6	2	4	ЗВ, ДС, Т, ВК / 4
Разом за змістовим модулем 4	30	-	14	2	14	10
Разом за поточний контроль						40
Види підсумкових робіт:						Бал
<i>Модульна контрольна робота № 1 (тестування)</i>						20
<i>Модульна контрольна робота № 2 (тестування)</i>						20
<i>Модульна контрольна робота № 3 (тестування)</i>						20
Разом за підсумковий контроль						60
Усього годин / балів за 2 семестр	90	-	42	6	42	100

Форма контролю: ЗВ – зв'язні розповіді, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, ВК/К – виконання вправ/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Самостійна робота

Самостійна робота здобувачів освіти включає опрацювання теоретичних основ матеріалу, підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, виконання системи вправ практичного характеру.

Ефективність самостійної роботи здобувача викладач виявляє на практичних заняттях, під час тематичного тестування і відбиває в загальній оцінці за тему.

№ з/п	Тема, зміст роботи	Кількість годин
1	Державна мова – мова професійного спілкування Українська мова на сучасному етапі розвитку. Проблеми українського правопису та лексичних запозичень. Виконання вправ	2
2	Основи культури української мови Мовний етикет типових ситуацій професійного спілкування Словники у професійному мовленні. Виконання вправ	4
3	Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні Поєднання наукового, офіційно-ділового й розмовного стилів сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Виконання вправ	4
4	Спілкування як інструмент професійної діяльності Стратегії спілкування. Невербаліка у професійній комунікації. Гендерні аспекти спілкування. Виконання вправ	2
5	Риторика і мистецтво презентації Презентація засобами програми Power Point. Мовленнєві, стилістичні, комунікативні та технічні принципи презентації. Виконання вправ	2
6	Культура усного фахового спілкування Спілкування телефоном та за допомогою інтернет-технологій. Виконання вправ	4
7	Форми колективного обговорення професійних проблем Дискусія як форма обговорення професійних проблем. Виконання вправ	2
8	Документ – основний вид ділового мовлення Вимоги до текстів різних видів документів. Особливості правопису ділових паперів. Виконання вправ	2
9	Документація з кадрово-контрактних питань Вимоги до написання професійного резюме. Виконання вправ	4
10	Довідково-інформаційні документи. Етикет службового листування Правила складання пресрелізу на професійну тему. Особливості написання друкованого й електронного листів. Виконання вправ	2
11	Українська термінологія у професійному спілкуванні Історія і сучасні проблеми української термінології. Нормування,	4

	кодифікація і стандартизація термінів. Українські електронні термінологічні словники. Виконання вправ	
12	Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні Науковий етикет. Особливості цитування та правила оформлення покликань. Поняття академічної доброчесності, плагіату. Виконання вправ	6
13	Проблеми перекладу і редагування наукових текстів Особливості перекладу текстів обраного фаху. Виконання вправ	4
Разом		42

V. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Здобувач повинен відвідувати всі практичні заняття і брати активну участь в навчальній діяльності, а також виконувати завдання самостійної роботи. Пропущені з поважних причин заняття треба відпрацювати в дні консультацій протягом двох тижнів після виходу здобувача на навчання через вимушену перерву. На заняття здобувач повинен приходити вчасно.

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)» базується та здійснюється на основі [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки](#).

Політика щодо академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3TeLF1F>) та Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3RiOUFR>), відповідно до яких здобувач освіти самостійно виконує завдання для практичних занять та самостійної роботи, так само завдання підсумкового контролю; надає правдиву інформацію про результати своєї навчальної діяльності; вказує джерела чужих думок у випадку їхнього запозичення/цитування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі освіти мають право порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#)).

Максимальний бал (2 бали) під час поточного оцінювання набирають здобувачі освіти, які якісно опрацьовують теоретичний матеріал, демонструють широку лінгвістичну компетенцію, вичерпно відповідають на додаткові запитання, грамотно використовують спеціальну (фахову) термінологію та добирають необхідний матеріал із різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз (словників), критично аналізують й інтерпретують його, вільно спілкуються державною мовою (як усно, так і письмово), володіють нормами офіційно-ділового, наукового стилів, активно вступають у дискусію, можуть відстоювати власну позицію в проблемних питаннях та рішеннях, що розглядаються, творчо застосовують знання теорії під час виконання вправ і завдань (можливі 1–2 незначні неточності за умови правильних висновків і узагальнень; рівень виконання завдання – 90 % – 100 %).

На 0,5 бала буде знижено оцінку, якщо здобувач добре відтворює теоретичний матеріал, грамотно оперує термінологією обраного фаху, розлого коментує мовні явища, виконує вправи високої складності, опирається на знання різних підходів до класифікації мовних явищ, понять української ділової мови, загалом уміє застосувати теоретичні знання в процесі виконання вправ і завдань практичного характеру, але допускає 2–3 неточності у викладі теоретичної інформації або в завданнях практичного характеру за умови загалом правильних висновків і узагальнень, вміє самостійно виправляти допущені мовні помилки (рівень виконання – 70 % – 90 %).

На 1 бал буде знижено оцінку, якщо здобувач здатен відтворити тільки основний зміст навчального матеріалу, знання засвідчують оволодіння основною навчально-науковою літературою, відчуває труднощі у виконанні та коментуванні мовних явищ, виконує основні види завдань практичного характеру, допускає 4–5 неточностей у викладі теоретичної інформації або у практичних завданнях, які здобувач здатен усунути з допомогою викладача (рівень виконання – 55 % – 70 %).

На 1,5 бала буде знижено оцінку, якщо здобувач має фрагментарні, не завжди усвідомлені знання, здатен відтворити тільки основні положення теми або виконати лише окремі вправи та завдання практичного характеру, неточно вживає термінологію або не розуміє значення термінів, виявляє вміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, виконуючи завдання лише за аналогією, не може навести приклади, не здатен коментувати мовні явища, допускає 6 і більше неточностей у викладі теоретичної інформації або у вправах (рівень виконання – менше як 50 %).

VI. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю успішності – екзамен, що має форму тестування (30 тестових запитань, які оцінюємо 2 балами кожне) за змістом усього курсу (перелік тем, на основі мовного матеріалу яких буде відбуватись тестування, подано нижче). З орієнтовним змістом, структурою, типологією тестових завдань можна ознайомитися в посібнику: *Українська мова за професійним спрямуванням: збірник тестових завдань / С. К. Богдан (відп. ред.), Л. В. Голоух, І. П. Левчук [та ін.]. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 172 с.* На екзамені можна отримати максимум 60 балів. Здобувачі освіти, які упродовж семестру набрали 75 і більше балів, екзамен не складають. Ті здобувачі освіти, які за семестр отримали менше як 75 балів, складають екзамен обов'язково. У такому разі бали за модульні контрольні роботи анулюються, а здобувач освіти має можливість отримати максимально 60 балів. Підсумкову оцінку буде сформовано так: результат екзамену (максимум 60) буде додано до результату поточного контролю, тобто до балів, які отримано на практичних заняттях (максимум 40).

Перелік тем, зміст мовного матеріалу яких буде включено в екзаменаційні тестові завдання

1. Державна мова – мова професійного спілкування.
2. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Державна мова в Україні.
3. Комунікативне призначення мови в професійній сфері.
4. Професійна мовнокомунікативна компетенція.
5. Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови.
6. Комунікативні ознаки культури мови. Типологія мовних норм.
7. Словники у професійному мовленні. Типи словників.
8. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандартні етикетні ситуації.
9. Парадигма мовних формул. Вибір мовних одиниць у мовленні.
10. Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функціональних стилів.

11. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів.
12. Текст як форма реалізації професійної діяльності.
13. Сутність спілкування. Спілкування і комунікація. Функції спілкування.
14. Види, типи і форми професійного спілкування. Основні закони спілкування.
15. Невербальні компоненти спілкування. Слухання і його роль у комунікації.
16. Гендерні аспекти спілкування. Стратегії мовленнєвого спілкування.
17. Поняття ділового спілкування. Стилі та моделі ділового спілкування.
18. Поняття комунікації, типи комунікацій, перешкоди та бар'єри комунікації.
19. Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію.
20. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Види публічного мовлення.
21. Мистецтво аргументації. Мовні засоби переконування.
22. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Техніка і тактика аргументування. Психологічні прийоми впливу на партнера.
23. Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій. Мовленнєві, стилістичні, композиційні і комунікативні принципи презентації.
24. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Функції та види бесід. Співбесіда з роботодавцем.
25. Етикет телефонної розмови.
26. Наради, збори, перемовини, дискусії як форми колективного обговорення.
27. Збори як форма прийняття колективного рішення. Нарада.
28. Дискусія. «Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час колективного обговорення проблеми. Технології проведення «мозкового штурму».
29. Класифікація документів.
30. Національний стандарт України. Склад реквізитів документів.
31. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів.
32. Оформлювання сторінки. Вимоги до тексту документа.
33. Документація з кадрово-контрактних питань
34. Довідково-інформаційні документи
35. Етикет службового листування
36. Наукова комунікація як складова фахової діяльності
37. Українська термінологія в професійному спілкуванні
38. Історія і сучасні проблеми української термінології.
39. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія.
40. Термінологія обраного фаху.
41. Кодифікація і стандартизація термінів.
42. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Жанри наукових досліджень.
43. Оформлювання результатів наукової діяльності.
44. План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці.
45. Анотування і реферування наукових текстів.
46. Основні правила бібліографічного опису, оформлювання покликань.
47. Реферат як жанр академічного письма. Складові реферату.
48. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті.

VII. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90 – 100	Відмінно	A	Відмінне виконання
82 – 89	Дуже добре	B	Вище середнього рівня
75 – 81	Добре	C	Загалом хороша робота
67 – 74	Задовільно	D	Непогано
60 – 66	Достатньо	E	Виконання відповідає мінімальним критеріям
1 – 59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VIII. Рекомендована література та інтернет-ресурси:

1. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Концептуальний переклад: до питання трансферу культурно маркованих текстових елементів (німецька та українська мови). *Актуальні питання іноземної філології : наук. журн.* / (редкол.: І. П. Біскуп (голов. ред.) та ін.). Луцьк, 2020. № 13. С. 33–39. URL: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/philology/issue/view/7/7>
2. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення. Київ, 2014. 214 с.
3. Грицевич Ю. В. Особливості викладання курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» на засадах компетентнісного підходу. *Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук : збірник матеріалів V Міжнар. наук. практ. конф. (11 листопада 2021 р.)* / відп. ред. Голуб Г. С., Зінченко М. О. Луцьк, 2021. С. 432–434. URL: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/Zbirnyk20212-1.pdf>
4. Грицевич Ю. В. Сервіс Google Forms як інструментарій контролю навчальних досягнень здобувачів (на прикладі вивчення змістового модуля «Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації»). *Філологічні науки: сучасні тенденції та фактори розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 28–29 січня 2022 р.* Одеса : Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень», 2022. С. 19–23.
5. Грицевич Ю. В. Розвиток підприємливості та фінансової грамотності здобувачів освіти на заняттях із української мови. *Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії* : зб. матеріалів IV Всеукраїнського відкритого науково-практичного онлайн-форуму, Київ, 27 жовтня 2022 р. / за заг. ред. І. М. Савченко, В. В. Ємець. Київ : Національний центр «Мала академія наук України», 2022. С. 63–65.
6. Загнітко А. П. Українське ділове мовлення: професійне і непрофесійне спілкування. Донецьк, 2004.
7. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
8. Казак Ю. Особливості підготовки майбутніх учителів іноземних мов в закладах вищої освіти крізь призму акмеологічного підходу. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2023. № 2. С. 33–41.
9. Количева Т. В. Психологія ділового спілкування. Харків: УкрДАЗТ, 2012. 106 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/6146/1.pdf>

10. Літературна норма і мовна практика: монографія / С. Я. Єрмоленко, С. П. Бирик, Т. А. Коць та ін.; за ред. С. Я. Єрмоленко. Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. 320 с.
11. Методичні рекомендації для самостійної позааудиторної роботи з української мови (за професійним спрямуванням). URL: http://kvnzchmy.at.ua/index/ukrajinska_mova_za_profesijnim_sprjamuvannjam/0-171
12. Онуфрієнко Г. Л. Риторика. Київ, 2019. 626 с.
13. Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с.
14. Українська мова за професійним спрямуванням: збірник тестових завдань для студ. вищ. навч. закл. / С. К. Богдан (відп. ред.), Л. В. Голоюх, І. П. Левчук [та ін.]. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 172 с.
15. Українська мова за професійним спрямуванням URL: http://kvnzchmy.at.ua/metodmaterials/elektronnij_pidruchnik_ukrajinska_mova.pdf
16. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2019. 392 с.
17. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ: Алерта, 2019. 414 с.

Інтернет-ресурси

<https://iul-nasu.org.ua/>

www.novamova.com.ua

www.pravopys.net

<http://slovopedia.org.ua/>

<https://webpen.com.ua/>

<https://mova-ombudsman.gov.ua/>